

mellan människa och människa än det nakna intresset, det känslolösa "kontant betalning". Den har upplöst och förkvävt det fromma svärmeriet, den ridderliga hänförelsen, den kälkborgerliga fromheten. Den har förvandlat det personliga värdet i bytesvärde och i stället för hela skaran av genom avtal förvärvade och garanterade fri- och rättigheter satt den enda samvetslösa handelsfriheten. Den har i stället för den religiösa och i politiska illusioner inhöljda utplundringen satt den öppna, oförskämda, direkta, torra utplundringen.

Bourgeoisien har avklätt alla verksamheter, som förut betraktades med helig vördnad, deras helgonskimmer. Den har förvandlat läkaren, juristen, prästen, skalden, vetenskapsmannen till sina betalda lönarbetare.

Bourgeoisien har från familjeförhållandet avryckt den slöja av rörande känslfullhet, som förut omgav det, och återfört det till ett rent pänningförhållande.

Bourgeoisien har visat att den råa kraft, som reaktionen så mycket beundrar hos medeltiden, egentligen var parad med den största otymplighet. Först har den visat vad mänsklig verksamhet är i stånd att frambringa. Den har fullbordat helt andra underverk än egyptiska pyramider, romerska vattenledningar och gotiska katedraler; den har utfört helt andra tåg än folkvandringar och korståg.

Bourgeoisien kan icke existera utan en fortgående revolution i produktionsförhållandena, alltså i samtliga samhällsförhållanden. Ett oförändrat bibehållande av de gamla produktionsformerna var däremot det första existensvillkoret för alla tidigare industriella klasser. Fortgående omvälvningar i produktionen, oavbruten skakning av alla samhälleliga tillstånd, evig osäkerhet och rörlighet känneteckna bourgeoisiens epok gent emot alla tidigare. Alla fasta, inrostade förhållanden, med deras följe av gamla ärevärdiga föreställningar och åskådningar, hava upplösts, alla nybildade föråldrats innan de hunnit fastrotas. Allt stående och stadigt förflyktigas, allt heligt blir profant, och människorna hava omsider tvungits att betrakta sin levnadsställning och sina inbördes förhållanden med nyktra ögon.